

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö, Päiväkoti Kurkimoisio

Helsinki

Toimintasuunnitelman sisältö

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen
- Oppimisympäristö
- Toimintavuoden yhteiset tavoitteet:
 - Lapsen vasut toiminnan suunnittelussa
 - Digitalisaatioon liittyvä tavoite
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan (varhaiskasvatuslautakunta 16.5.2017)

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä vasuperusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

- Suosittelemme, että jokainen lapsi tutustuu päivähoitoon yhdessä vanhemman kanssa. Varsinainen päivähoito olisi hyvä aloittaa rauhassa ja kasvattaa lapsen päivän pituutta vähitellen.
- Pidämme tärkeänä, että päivähoidosta muodostuu heti alkuun positiivinen kokemus ja että jokainen lapsi ja perhe on tervetullut Kurkimoisioon.
- Käymme perheen kanssa päivähoidon aloituskeskustelun mahdollisimman pian, jo tutustumisjaksolla. Aloituskeskustelussa tutustumme perheeseen ja käymme yhdessä läpi lapsen arjen kannalta tärkeät asiat.
- Lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen pidämme tärkeänä, että kaverisuhteet säilyvät ja siirtymisestä tulee positiivinen asia. Huomioimme myös vanhemmat lapsen siirtyessä toiseen ryhmään, esimerkiksi järjestämällä tutustumiskäyntejä.

Oppimisympäristö

- Oppimisympäristöt tarjoavat lapsille vaihtoehtoja mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen ja vauhdikkaaseen liikkumiseen, leikkeihin ja peleihin sekä rauhalliseen oleiluun ja lepoon.
- Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä ovat myös luonto sekä pihat, leikkipuistot ja muut rakennetut ympäristöt. Hyödynnämme myös laaja-alaisesti Helsingin eri palveluja, kuten kirjastoja, museoita ja luontokohteita.
- Suunnittelemme ja rakennamme oppimisympäristöjä yhdessä lasten kanssa.
- Kurkimoisiossa mahdollistamme turvallisen ilmapiirin, jossa erilaisten tunteiden näyttäminen on sallittua ja autamme lapsia tunteiden ilmaisussa sekä itsesäätelyssä.

Lapsen vasu toiminnan suunnittelussa (sitova tavoite 2018)

- Vasu on lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma.
- Ensimmäisten viikkojen aikana lapsen kanssa toimiva henkilöstö tutustuu lapseen ja havainnoi hänen kiinnostuksen kohteitaan, vahvuuksiaan ja kaverisuhteitaan.
- Syksyn ”vasuviikkojen” aikana ryhmän lastentarhanopettaja käy vasu-keskustelun vanhempien kanssa sekä kirjaa vasuun yhdessä sovitut tavoitteet ja sen, millaisilla pedagogisilla käytännön toimilla tavoitteet saavutetaan.
- Jokaisen lapsen vasuun kirjatut pedagogiset tavoitteet otetaan huomioon ryhmän toiminnan suunnittelussa.
- Lapsen vasu arvioidaan yhdessä perheen kanssa keväällä.

Digikasvatus

- Päiväkoti Kurkimoisio järjestää kevään 2019 aikana yhden digi-tapahtuman, mikä voisi olla esim. yhteinen henkilökunnan keskustelu, ideoiden jakaminen tms.
- Hoito- ja kasvatushenkilöstö kartoittaa iPadien käyttömahdollisuuksia arjen pedagogiikassa.
- Hoito- ja kasvatushenkilöstö opastaa, neuvoo ja ohjaa lapsia iPadien käytössä.
- Sähköinen viestintä (tiedotteet, kyselyt) vanhemmille otetaan käyttöön jokaisessa ryhmässä.

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus ja toimintakauden keskeiset periaatteet

- Kurkimoisiossa tärkein arvomme on lapsilähtöisyys. Meillä on lämmin ja avoin ilmapiiri. Lapsille on aina aikuisen syli tarjolla.
- Olemme avoimia kaikelle uudelle; tutkimme, havainnoimme, pohdimme ja kehitämme yhdessä lasten kanssa ympäristöä ja toimintatapojamme.
- Kurkimoisiossa lähiympäristö antaa loistavat mahdollisuudet tutustua luontoon. Ryhmät retkeilevät metsässä usein ja luonnossa liikkuminen on meille tärkeää. Hyödynnämme luonnon materiaaleja monipuolisesti leikissä ja askartelussa.
- Päiväkodin pihan metsäalue on meille suuri rikkaus ja hyvin mieluisa leikkipaikka lapsille.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle.

Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta.

Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Laaja-alainen osaaminen

- **Ajattelu ja oppiminen**

- Leikissä lapsilla on mahdollisuus käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan, kokeilla yhdessä ideoitaan ja tutkia maailmaa.
- Meillä leikki saa näkyä ja kuulua. Osallistumme ja kannustamme lapsia erilaisiin leikkeihin.
- Annamme tilaa ihmettelylle, oivaltamiselle sekä oppimisen ilolle.
- Rikastutamme ja mahdollistamme leikkiä.
 - Leikkivälineet ovat lasten saatavilla.
 - Lapset saavat mahdollisuuksien mukaan itse valita leikin ja leikkipaikan.
 - Rakennamme ja vaihtelemme leikki- sekä oppimisympäristöjä lasten mielenkiinnon mukaan. Näin syntyy myös uusia innostuksia, kun leikit tulevat eri lailla esiin.
 - Kierrätämme ja vaihtelemme leluja ryhmien välillä.

Laaja-alainen osaaminen

- Haluamme ylläpitää hyväntuulista, leikillistä ja rentoa ilmapiiriä Kurkimoision arjessa.
- Liikumme aktiivisesti lasten kanssa; lähes viikoittaisilla metsäretkillä ja ulkoilemme paljon päiväkodin omalla pihalla.
- Sisätiloissa meillä on viikoittaiset salijumppavuorot ja hyödynnämme monipuolisesti päiväkodilla olevia liikuntavälineitä.
- **Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu**
 - Meille monikulttuurisuus on arkea ja Kurkimoision rikkaus.
 - Meillä eri kulttuurit kohtaavat luontevasti päiväkodin arjessa.
 - Opimme eri kulttuureista.
 - Annamme jokaisen kulttuurin näkyä.
 - Huomioimme jokaisen kulttuurin ominaispiirteet perheiden toivomalla tavalla.
 - Haluamme myös tuoda suomalaisuuden näkyväksi, esimerkiksi jumpissa perinneleikkien kautta.

Laaja-alainen osaaminen

- **Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot**

- Rohkaisevalla, lämpimällä ja turvallisella ilmapiirillä kannustamme lapsia arjen taitojen (mm. pukeminen, riisuminen, ruokailu) harjoitteluun yhdessä aikuisen kanssa.
- Iloitsemme yhdessä lasten kanssa onnistumisista ja varmistamme, että jokainen lapsi saa arjessa onnistumisen kokemuksia.
- Haluamme taata lapsille kiireettömän arjen ja aikaa arjen siirtymätilanteisiin ja leikkiin.
- Tavoitteenamme on, että Kurkimoisista maailmalle lähtee itseensä luottavia ja toisensa huomioon ottavia lapsia, joille elämä on mahdollisuus.

- **Monilukutaito ja tieto- ja viestintä-teknologinen osaaminen**

- Nimeämme lasten kanssa asioita ja esineitä, sekä opettelemme erilaisia käsitteitä.
- Lasten kanssa tutkitaan ja havainnoidaan tieto- ja viestintäteknologian roolia arkielämässä sekä tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, sovelluksiin ja peleihin.

Laaja-alainen osaaminen

- **Osallistuminen ja vaikuttaminen**

- Jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa päiväkodin arkeen.
- Lasten oikeuksiin kuuluvat kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämään vaikuttavissa asioissa.
- Vanhemmille järjestämme vanhempainiltoja sekä ns. ”hakukahveja”.
- Vaihdamme päivittäin kuulumisia lapsen päivästä ja järjestämme vähintään kerran vuodessa varhaiskasvatussuunnitelman laatimista varten vasu –keskusteluhetken jokaisen lapsen vanhemman kanssa.
- Haluamme yhdessä vanhempien kanssa luoda avoimen ja kannustavan ilmapiirin henkilökunnan ja vanhempien välillä. Näin takaamme lapselle parhaan mahdollisen kasvuympäristön.

Oppimisen alueet

Oppimisen alueet

Kielten rikas maailma

- Kielen oppimista tuemme aktiivisella ja lämminhenkisellä vuorovaikutuksella ja keskusteluilla lasten kanssa.
- Käytämme paljon kuvia toimintamme tukena, monet laulumme ja lorumme ovat myös kuvitettuja.
- Luemme satuja ja kuvasanakirjoja.

Ilmaisun monet muodot

- Kannustamme lapsia monipuoliseen ilmaisuun laulun, leikin, tanssin, draaman, maalaamisen, taiteilun ja sadutuksen keinoin.

Minä ja meidän yhteisö

- Eettistä ajattelua harjoittemme pohtiessamme mikä on oikein ja mikä on väärin.
- Meille monikulttuurisuus on arkea ja Kurkimoision rikkaus. Huomioimme jokaisen kulttuurin ominaispiirteet perheiden toivomalla tavalla.
- Tuomme myös suomalaisuuden näkyviksi esim. juhlien ja perinneleikkien kautta.
- Nykyaikana korostamme mediakasvatusta, jossa pääpaino meillä on valokuvaamisessa ja kuvien käytössä, isompien kohdalla myös tiedon haulla netistä.

Oppimisen alueet

Tutkin ja toimin ympäristössä

- Päiväkotimme yhteisenä teemana on ”Vuosaari tutuksi liikkuen”.
- Päiväkotimme sijainti tarjoaa meille hienot mahdollisuudet tutustua luontoon ja metsään jopa omalla pihallamme. Mustavuoren laaja luonnonsuojelualue vieressämme houkuttelee tutkimaan ja havainnoimaan metsän salaisuuksia. Hyvät liikenneyhteydet puolestaan tekevät mahdolliseksi kaupunkimaisemiin ja erilaisiin tapahtumiin tutustumisen.
- Meillä on esimerkiksi luupit ja luontokirjat, mutta tärkeimpänä havainnoinnin välineenä kuitenkin omat aistit.

Kasvan, liikun ja kehityn

- Liikumme aktiivisesti lasten kanssa; lähes viikoittain käymme metsäretkillä ja ulkoilemme päivittäin omalla piha-alueella.

Yhteistyö ja viestintä

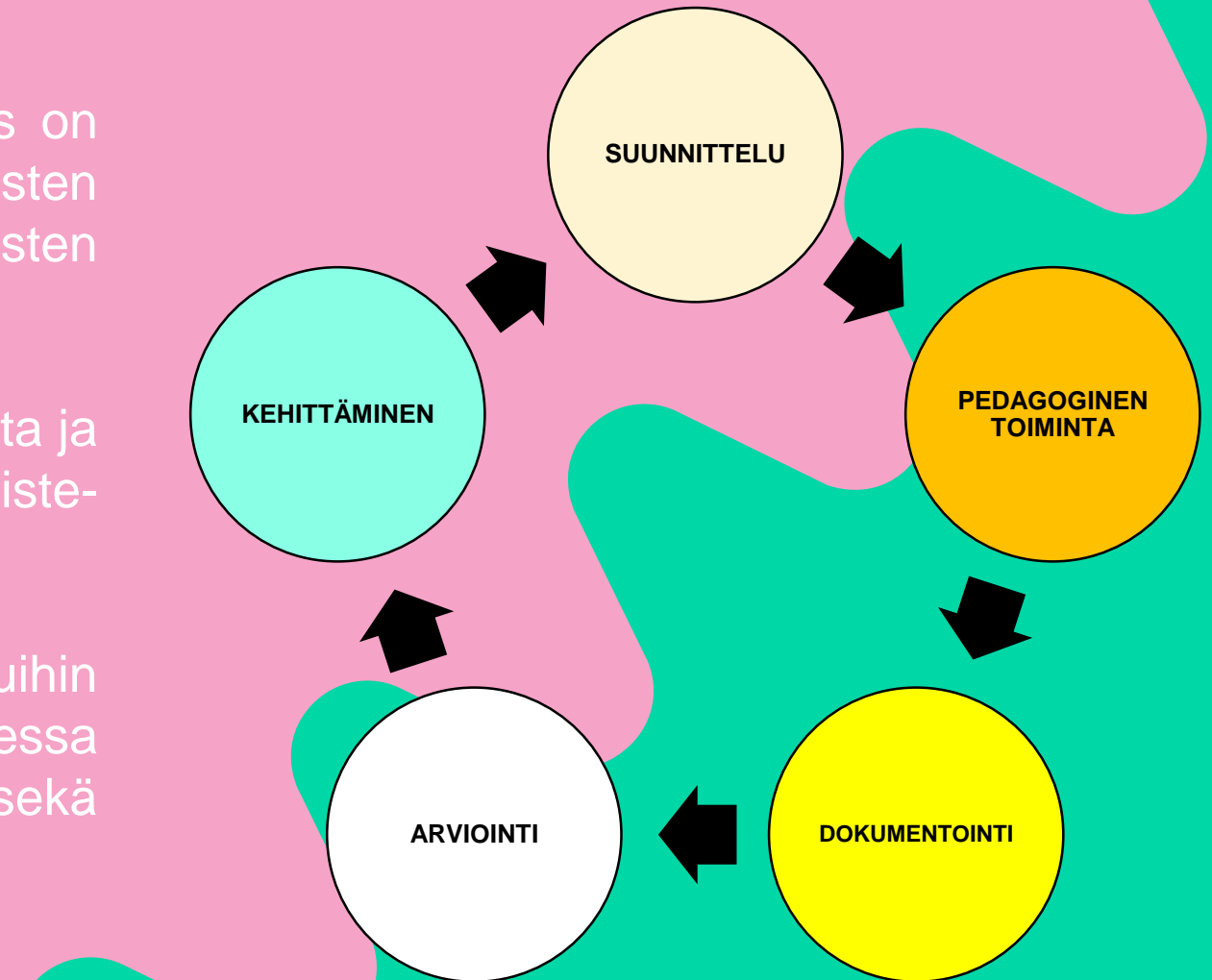
- Luomme avointa keskustelukulttuuria päiväkodin ja perheiden välillä.
- Otamme vanhempien ideat lämmöllä vastaan esim. vasu-keskusteluiden yhteydessä ja ideataulujen ja –boxien kautta.
- Viikko-ohjelmamme ovat esillä ryhmien ilmoitustauluilla.
- Käytämme myös kuvia kommunikoinnin tukena, sekä valokuvaamme lasten arkea.
- Informaatio kulkee vanhempien tapaamisten, tekstiviestien ja sähköpostin välityksellä.
- Perheiden lisäksi tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat kiertävä erityislastentarhaopettaja Tiina Peltonen ja suomi toisena kielenä lastentarhaopettaja Marjaana Gyekey. Teemme myös yhteistyötä mm. Vuosaaren seurakunnan, neuvolan sekä puhe-/toimintaterapeuttien kanssa.
- Kurkimoision päiväkotiki on samaa yksikköä alueen perhepäivähoidon kanssa.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen.

Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipistekuinkin ryhmätasollakin.

Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi

Mitä dokumentoimme ja arvioimme?

- Dokumentoimme ja arvioimme omaa ja lapsiryhmän toimintaa, lapsen kasvun kehityksen ja oppimisen edellytysten toteutumista sekä kasvattajayhteisön toimintaa.

Miten dokumentoimme ja arvioimme?

- Käytämme mm. seuraavanlaisia menetelmiä; lasten havainnointi, haastattelu, sadutus, kasvunkansioihin tallentaminen, valokuvaus, videointi jne.
- Keskustelemalla ja pohtimalla asioita tiimi-, peda- ja talon palavereissa, lapsen Vasu keskusteluissa, kehityskeskusteluissa, päivittäisissä kohtaamisissa, kehittämispäivillä jne..